

יכוין בקריאת חמשה פסוקים אלו שהם כנגד ה דמילוי זה אחרונה דשם ב"ן לקנות הארת רוח משבת הבאה

טז ואתה הרם את־מטף ונטה את־ידך
 על־הים ובקעהו ויבאו בני־ישראל בתוך
 הים ביבשה: יז ואני הנני מחזק את־לב
 מצרים ויבאו אחריהם ואפבדה בפרעה
 ובכל־חילו ברכבו ובפרשיו: יח וידעו
 מצרים כי־אני ידוה בהכבדי בפרעה
 ברכבו ובפרשיו: יט ויסע מלאך האלהים
 ההלך לפני מחנה ישראל וילך מאחריהם
 ויסע עמוד הענן מפניהם ויעמד

טז ואתה טול ית חטרך וארים
 ית ידך על ימא ובנעהי
 ויעלון בני ישראל בגו ימא
 ביבשתא: יז ואנא הא אנא
 מתקף ית לבא דמצראי
 ויעלון בתריהון ואתיקר
 בפרעה ובכל משריתיה
 ברתכוהי ובפרשוהי:
 יח וידעון מצראי ארי אנא יי
 באתיקרותי בפרעה ברתכוהי
 ובפרשוהי: יט ונטל מלאכא
 דיי דמדבר קדם משריתא
 דישראל ואתא מבתריהון
 ונטל עמודא דעננא מן
 קדמיהון ושרא מבתריהון:

(16) And you — raise your staff and stretch your hand out over the sea and split it, and the Children of Israel shall come into the midst of the sea on dry land. (17) And I — behold! Shall harden the hearts of the Egyptians, and they will come after them. And thus I will be glorified through Pharaoh and his entire army, his chariots and his cavalry. (18) And Egypt shall know that I am the Lord, when I will be glorified through Pharaoh, his chariots, and his cavalry. (19) Then the Angel of God who went before the camp of Israel, moved and went behind them. Then the pillar of cloud shifted from in front of them, and

RASHI

(19) **And went behind them** — *To separate the Egyptian camp from the Israelite camp, and to receive the arrows and missiles of the Egyptians [rendering them harmless].* Everywhere it says, the Angel of (ה') the Lord (e.g., Genesis 16:7, 10; Exodus 3:2, etc.) whereas here, "the Angel of (אלהים) God" is written, and wherever this Name appears, it denotes judgment or severity. [This apparently contradicts the mission of the Angel to protect the Israelites — an act of compassion and mercy. However,] this teaches that the Israelites were being judged at that moment, whether to be saved, or whether to be destroyed together with Egypt. **Then the pillar of cloud shifted [from in front of them]** — [While it was still day, they needed the pillar of cloud to go ahead of them to guide them. Therefore, only the Angel of God went behind them to protect them. However,] when night fell, and the pillar

רש"י
 (יט) וילך מאחריהם. להבדיל בין מחנה מצרים ובין מחנה ישראל ולקבל חצים ובליסטראות של מצרים. בכל מקום הוא אומר מלאך ה' וכאן מלאך האלהים אין אלהים בכל מקום אלא דין מלמד שהיו ישראל נתונים בדין באותה שעה אם להנצל אם להאבד עם מצרים: ויסע עמוד הענן. כשחשכה והשלים עמוד הענן את המחנה לעמוד

כ ועל בין משריתא דמצראי
 ובין משריתא דישראל והוה
 עננא וקבלא למצראי
 ולישראל נהר כל ליליא ולא
 אתקריבו דין לות דין כל
 ליליא:

מֵאַחֲרֵיהֶם: כ וַיָּבֵא בֵּין ׀ מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין
 מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הָעֲנָן וְהַחֹשֶׁךְ וַיֹּאֲרֶה
 אֶת־הַלַּיְלָה וְלֹא־קָרַב זֶה אֶל־זֶה כָּל־
 הַלַּיְלָה:

stood behind them, (20) And it came between the Egyptian camp and the camp of Israel, and there was the cloud and the darkness — while it lit up the night. They did not approach each other all that night.

RASHI

of cloud handed over the camp to the pillar of fire, it did not depart completely, as it usually did at night. Instead, it moved behind them to make darkness for the Egyptians [— i.e., so that the bright light from the pillar of fire which illuminated the Israelite camp would not shine into the Egyptian camp].

(20) **And it came between the Egyptian camp** — *An analogy: This is like a man travelling along the road while his son walks in front of him. If highwaymen were to come toward him to kidnap the boy, the father would move the boy from in front of him to behind him. If a wolf were to approach from the rear, he would place the boy in front of him.*

If highwaymen would come from in front, and a wolves from behind, the father would pick the boy up in his arms, and fight off his attackers. So, too, [God protects Israel, as the verse states;] “I lifted Ephraim in My arms.” (Hosea 11:3) And there was the cloud and the darkness — *For the Egyptians. While it lit up* — *The pillar of fire lit up the night for the Israelites. It went before them as it always did at night. But there was the darkness of the thick cloud on the Egyptian side. They did not approach each other* — [*is singular, since it refers to the camp*] — *one camp did not approach the other. (Be'er Heitiv)*

רש"י

האש לא נסתלק הענן כמו שהיה רגיל להסתלק ערבית לגמרי אלא נסע והלך לו מאחריהם להחשיף למצרים: (כ) וַיָּבֵא בֵּין מַחֲנֵה מִצְרַיִם. מִשָּׁל לְמַחֲלָף בְּדֶרֶךְ וּבָנָה מַחֲלָף לְפָנָיו. בָּאוּ לְסֻטִים לְשִׁבוּתוֹ נִטְלוּ מִלְּפָנָיו וּנְתַנּוּ לְאַחֲרָיו. בָּא זָאב מֵאַחֲרָיו נְתַנּוּ לְפָנָיו. בָּאוּ לְסֻטִים לְפָנָיו וּזְאֲבִים מֵאַחֲרָיו נְתַנּוּ עַל זְרֻעוֹ וְנִלְחָם בָּהֶם. כִּי וְאֲנֹכִי תְּרַגְּלֵתִי לְאַפְרַיִם קָחַם עַל זְרֻעֵתַי: וַיְהִי הָעֲנָן וְהַחֹשֶׁךְ. לְמִצְרַיִם: וַיֹּאֲרֶה. עֲמוּד הָאֵשׁ אֶת הַלַּיְלָה לְיִשְׂרָאֵל וְהִלָּךְ לְפָנֵיהֶם בְּדֶרֶכּוֹ לְלַכֵּת כָּל הַלַּיְלָה. וְהַחֹשֶׁךְ שֶׁל עֶרְפֶּל לְצַד מִצְרַיִם: וְלֹא קָרַב זֶה אֶל זֶה. מַחֲנֵה אֶל מַחֲנֵה:

PROPHETS Judges 4

נביאים שופטים פרק ד

כ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עֲמַד פֶּתַח הָאֹהֶל וְהָיָה אִם־אֵישׁ כ וַיֹּאמֶר לָהּ קוּמִי בְּתַרְע

(20) And he said to her, Stand in the door of the tent, and it shall be, if any

מִשְׁכַּנָּא וַיְהִי אִם אָנֹשׁ יִיתִי
וַיִּשְׁאַלְנֶיךָ וַיֹּמַר הֲאִיתָ כָּא
גִבֹּרָא וְתִימְרִין לָא: כָּא וּנְסִיבַת
יַעַל אֶתְתָּ חֶבֶר יַת סַכַּת
מִשְׁכַּנָּא וְשׂוּיַת יַת אַרְזֻפְתָּא
בִּידָה וְעַלְתָּ לְוֹתִיָּה בְרוּ
וּנְקִישַׁת יַת סַכַּתָּא בְּצַדְעִיָּה
וּנְעַצַּת בְּעַרְעָא וְהוּא דְמוּךְ
וְאִשְׁתַּלְּהִי וּמִית: כָּא וְהָא בְּרַק
רִדְף יַת סִסְרָא וּנְפַקַת יַעַל
לְקַדְמוּתֶיהָ וְאָמַרְתָּ לִּיהָ אֵיתָא
וְאַחֲזִינֶךָ יַת גִּבֹּרָא דְאֵתָּ בְּעִי
וְעַל לְוֹתָהָ וְהָא סִסְרָא טְרִיף
וּמִית וְסַכַּתָּא נְעִיצָא בְּצַדְעִיָּה:
כָּא וְתִבְרַר יִי בְּיוֹמָא הַהוּא יַת

יָבוֹא וְשָׁאַלְךָ וְאָמַר הִישָׁפַח אִישׁ וְאָמַרְתָּ אֵין:
כָּא וְתִקַּח יַעַל אֶשֶׁת־חֶבֶר אֶת־יִתְדַּ הָאֵהָל וְתַשֵּׁם
אֶת־הַמִּקְבָּת בִּידָה וְתָבוֹא אֵלָיו בַּלָּאט וְתִתְקַע
אֶת־הַיִּתְדַּ בְּרַקְתּוֹ וְתִצְנַח בְּאַרְץ וְהוּא־נִרְדַם וַיַּעַף
וַיָּמַת: כָּא וְהִנֵּה בְּרַק רִדְף אֶת־סִסְרָא וְתִצָּא יַעַל
לְקִרְאָתוֹ וְתֹאמַר לוֹ לָךְ וְאַרְאֶךָ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־
אַתָּה מִבְּקֶשׁ וַיָּבֹא אֵלָיָהּ וְהִנֵּה סִסְרָא נִפְלַּ מֵת
וְהַיִּתְדַּ בְּרַקְתּוֹ: כָּא וַיִּכְנַע אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַהוּא אֶת
יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן לְפָנָיו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כָּד וְתִלְךָ יָד
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַלְוֶה וְקִשָּׁה עַל יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן עַד
אֲשֶׁר הִכְרִיתוּ אֶת יָבִין מֶלֶךְ־כְּנַעַן:

יבין מלכא דכנען קדם בני ישראל: כד ואזלת יד בני ישראל אזלא ותקפא על יבין מלכא דכנען עד
די שציאו ית יבין מלכא דכנען:

man comes and inquires of you, and says, Is there any man here? Then you shall say, No. (21) Then Yael the wife of Chever took a stake of the tent, and took a hammer in her hand, and went quietly to him, and struck the stake into his temples, and fastened it into the ground; for he was fast asleep and weary. So he died. (22) And, behold, as Barak pursued Sisera, Yael came out to meet him, and said to him, Come, and I will show you the man whom you seek. And when he came into her tent, behold, Sisera lay dead, with the stake in his temple. (23) On that day God subdued Yavin, the king of Canaan before the people of Israel. (24) And the hand of the people of Israel prevailed progressively harder against Yavin, the king of Canaan, until they had destroyed Yavin, king of Canaan.

RASHI

רש"י

(כא) הַמִּקְבָּת. פְּטִישׁ: בַּלָּאט. בְּשִׁתִּיקָה: וְתִצְנַח
בְּאַרְץ. וּנְעַצַּת בְּאַרְץ תְּחַבֶּה הַיִּתְדַּ בְּרַקְתּוֹ וּבְאַרְץ:
הַמִּקְבָּת — *A hammer.* בַּלָּאט — *Quietly.*
And fastened it into the ground — *It*
pierced into the ground, i.e., she thrust it into
his temples and into the ground.

Writings Mishlei 15

כתובים משלי פרק טו

ה שְׂטִיָּא מְסַלִּי מְרַדּוּתָא דְאָבוּי
וְדַמְדִּדְהַר בְּמַכְסָנוּתָא עֲרִימָא
הוּא: וּ בְּבֵיתָא דְצַדִּיקִי סְגִי
ה אֵוִיל יִנְאֵץ מוּסַר אָבוּי וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יַעֲרָם:
וּ בֵּית צַדִּיק חֲסוֹן רַב וּבִתְבוּאָתָּ רְשָׁע נֶעְפְּרַת:

(5) A fool despises his father's discipline; but he who heeds reproof is clever.

(6) In the house of the righteous there is much strength; but it is ruined upon

ז שִׁפְתֵי חֲכָמִים יִזְרוּ דַעַת וְלֵב כְּסִילִים לֹא־כֵן: חִילָא וְעַלְלִתְהוֹן דְּרִשְׁיָעִי
 ח זָבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבַת יְדוּהָ וּתְפִלַּת יִשְׂרָאֵל רְצוֹנוֹ: תַּתְּעֵבֶר: ז שְׁפֹתֶיהָ דְּחֻכִּימִי
 ט תּוֹעֵבַת יְהוָה דְּרַךְ רְשָׁע וּמְרֻדָּה צְדָקָה יֶאֱהָב: מוֹדְעִין מְנַדְעָא וּלְבָהוֹן דְּסַכְלִי
 דַּתְרִיצֵי מַתְרַעֲי: ט מְרַחֵק אֱלֹהָא אוֹרְחֵיהָ דְּרִשְׁיָעָא וּדְרַדְרָף צְדָקָתָא נְתַרְחַם:
 ח לֹא כֵן: ח דְּבַחְהוֹן דְּרִשְׁיָעִי
 מְרַחֲקֶתִיהָ דְּהִלְקָא וּבְצִלּוֹתְהוֹן

the arrival of the wicked. (7) The lips of the wise crown knowledge; but the heart of fools does not. (8) The sacrifice of the wicked is an abomination to the Lord; but the prayer of the upright is His will. (9) The path of the wicked is an abomination to the Lord; but He loves the one who pursues righteousness.

RASHI

רש"י

(6) In the house of the righteous — *I.e., the Temple built by Shlomoh the righteous.*

Much strength — *A tower of strength for Israel. Upon the arrival of the wicked*

— *Upon the arrival of Menashe, who brought an idol into it and spoiled it. (7) יזרו*

דעת — *Crown knowledge. [But the heart*

of fools] does not — [*I.e., the heart of the fool] is not sincere. (8) The sacrifice of the*

wicked — *Balak and Bilam. But the prayer of the upright* — *This refers to Moshe our Rebbe.*

(ו) בית צדיק. בית המקדש שבנה שלמה הצדיק; חסן רב. מגדל עוז לישראל; ובתבואת רשע. ובתבואת מנשה שהכניס את הצלם בה נעברה; (ז) יזרו דעת. יכתירו דעת: לא כן. אין אמת: (ח) זבח רשעים. בלק ובלעם: ותפלת ישראל. זה מלשה רבינו:

Mishnah Menachot, chapter 2

משנה מנחות פרק ב

(1) If he lifted the three fingers-full [intending] to eat the remainder or to burn the three fingers-full the next day; in this case, Rabbi Yose agrees that the offering is *pigul* and involves the penalty of *karet*. [However, if, while lifting the three fingers-full, he

intended] to burn the frankincense the next day, Rabbi Yose says; it is invalid, but does not involve *karet* [the reason being, that improper intent during the performance of one *matir* (i.e., that which renders the sacrifice or offering valid and allows the remainder to be eaten), regarding a second *matir* does not cause *pigul*]; but the Sages say; [Since both the three fingers-full and the frankincense are in one bowl, both are considered one *matir* and thus] it is *pigul* and does involve *karet*. They [the Sages] said to him; How does this differ from an animal offering [where, if one slaughtered with the intent of offering the sacrificial fats the next

א הקומץ את המנחה לאכול שרייה או להקטיר קמצה למחר, מודה רבי יוסי בזה שהוא פגול וחיבין עליו כרת. להקטיר לבנותה למחר, רבי יוסי אומר, פסול ואין בו כרת, וחכמים אומרים, פגול וחיבין עליו כרת. אמרו לו, מה שנה זו מן הזבח. אמר להם,

רבנו עובדיה מברטנורא

א הקומץ את המנחה. מודה ר' יוסי שהוא פגול. משום דבעי למתני סיפא להקטיר לבנותה למחר ר' יוסי אומר פסול ואין בו כרת, מהו דתימא טעמא דר' יוסי משום דסבר אין מפגלין בחצי מתיר כלומר שאם חשב לעבוד למחר עבודת חצי מתיר לא פיגל, והך לבונה חצי מתיר הוא, דבין הקטרת קומץ ולבונה מתירים השיריים, ואפילו רישא כי

day it becomes *pigul* and involves *karet*] He said to them; Regarding the animal offering: The blood, the flesh and the sacrificial portions are all of one variety, but the frankincense is not of the same variety as the meal-offering [and are thus two *matirim* and therefore, if while lifting the three fingers-full he had intended to burn the frankincense the next day, it does not become *pigul*; the *halachah* follows the Sages]. (2) If he

slaughtered the two lambs [of Shavuot, intending] to eat one of the [accompanying two] loaves on the next day, [the lambs are *matir* the loaves], or if he burned the two bowls [of the frankincense, intending] to eat one of the [two] rows of the showbread (see Leviticus 24:5-9) the next day, [the bowls of the frankincense, when burned upon the altar are the *matir* for the showbread]. Rabbi Yose says; That loaf or that row regarding which he had the intention is *pigul* and involves the penalty of *karet*, while the other is invalid, but does not involve the penalty of *karet* [since they are considered two separate units]. But the Sages say; [Both loaves, and in the latter case, both rows of the showbread are considered one unit and if one becomes *pigul*,] both are *pigul* and involve *karet*. If [before the sprinkling of the blood on the altar] one of the [two] loaves [offered with the two lambs of Shavuot], or [before the bowls of the frankincense were burned] one of the [two] rows [of the showbread] became defiled, Rabbi Yehudah says; Both must be taken out to the place of burning, for the offering of the Congregation may not be divided [and if one part becomes disqualified, all of it becomes

שְׁהֵזַבַּח דָּמוֹ וּבִשְׂרוֹ וְאִמּוּרָיו אֶחָד, וּלְבוֹנָה אֵינָה מִן הַמִּנְחָה: ב שְׁחַט שְׁנֵי כִבְשִׁים לְאֹכֹל אַחַת מִן הַחֲלוֹת לְמַחֵר, הַקְטִיר שְׁנֵי בְּזִיכֵין לְאֹכֹל אֶחָד מִן הַסְּדָרִים לְמַחֵר, רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, אוֹתָהּ הַחֲלָה וְאוֹתוֹ הַסְּדֵר שֶׁחֶשֶׁב עָלָיו, פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת, וְהַשְּׁנֵי פְּסוּל וְאֵין בּוֹ כֶּרֶת. וְחֻמְקִים אוֹמְרִים. זֶה וְזֶה פְּגוּל וְחֵיבִין עָלָיו כֶּרֶת. נִטְמָאֵת אַחַת מִן הַחֲלוֹת אוֹ אֶחָד מִן הַסְּדָרִים, רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, שְׁנֵיהֶם יֵצְאוּ לְבֵית הַשְּׂרָפָה, שְׂאִין קָרְבַּן צְבוּר חֲלוּק. וְחֻמְקִים אוֹמְרִים,

רַבְּנוּ עוֹבְדֵיהַ מְבִרְטָנוּרָא

חשב בהקטרת קומץ עבודת חצי מתיר היא ופליג ר' יוסי, קמשמע לן דבהא מודה דטעמא לאו משום הכי הוא, אלא משום דאין מתיר מפגל את המתיר: **מה שנה זו מן הזבח.** שהשוחטו על מנת להקטיר אימורים למחר פגול: **אינה מן המנחה.** אינה ממין המנחה כמו הקומץ, ואע"פ שהיא ממתירי המנחה, דקסבר ר' יוסי שאין מתיר מפגל את המתיר, שאין עבודת מתיר זה שהוא קומץ מועלת לפגל מתיר האחר שהיא הלבונה במחשבה שהוא מחשב על הלבונה בעבודת הקומץ. ורבנן אמרי ליה, כי אמרינן דאין מתיר מפגל את המתיר היכא דלא אקבע בחד מנא, כגון שני כבשי עצרת דשניהם מתירים את הלחם, ואם שחט אחד מהם על מנת לאכול את חברו למחר שניהם כשרים. אבל היכא דאקבעו בחד מנא, כגון קומץ ולבונה ששניהם בכלי אחד, מועלת מחשבת מתיר זה לפגל מתיר אחר. והלכה כחכמים: **ב שחט שני כבשים.** של עצרת דכתיב בהו שני כבשים בני שנה לזבח שלמים, ואותן כבשים מתירין ומקדשים לשת הלחם, שאין הלחם קדוש אלא בשחיטת שני כבשים הואיל והזוקקו עמו בתנופה. ושאר כבשים של עצרת, דמוספים ניהו: **לאכול א' מן החלות למחר.** וזמן אכילת החלות אינו אלא ליום ולילה כדן מנחה שנאמר בה כחטאת וכאשם: **הקטיר שני בזיכין.** לשת מערכות של לחם הפנים כדכתיב (ויקרא כד) ושמת אותם שתי מערכות, היתה על כל מערכת כף אחת שיש בה לבונה כדכתיב (שם) ונתת על המערכת לבונה זכה. ושתי הכפות הללו שבהם נתונה הלבונה נקראים שני בזיכים. והלבונה נקטרת כדכתיב (שם) והיתה לליחם לאזכרה. והלחם נאכל חוזמן אכילתו כל אותו שבת שמסירים אותו מהשלחן בלבד ואם בשעה שהקטיר שני בזיכים של לבונה חשב על אחת מן המערכות של לחם לאכול למחר כלומר שאל בזמנו: **אותה חלה.** של שתי הלחם של עצרת: **ואותו הסדר.** של לחם הפנים: **זה וזה פגול.** שכולן נחשבים גוף אחד: **נטמאת אחת מן החלות.** דוקא כשנטמאה אחת משתי הלחם קודם זריקת דם הכבשים,

disqualified]. But the Sages say; The defiled [loaf, or row, is treated] as defiled, but the pure [loaf or row] may be eaten. (3) The thanksgiving-offering can render the [accompanying forty] loaves (see Leviticus 7:12 and Rashi there) *pigul*, but the loaves cannot render the thanksgiving-offering *pigul*. How so? If he slaughtered the thanksgiving-offering intending to eat a part of it the next day, both it and the loaves are *pigul*; however, if he intended to eat of the loaves the next day, the loaves are *pigul*, but the thanksgiving-offering is not *pigul* [since the loaves accompanying the offering are considered a minor component of the offering, this cannot affect the major component]. The [peace-offering] lambs [of Shavuot] can render the [two loaves of the first-offering] bread (see Leviticus 23:17) *pigul*, but the [two loaves of] bread cannot render the lambs *pigul*. How so? If he slaughtered the lambs, intending to eat a part of it the next day, both they and the bread are *pigul*; however, if he intended to eat of the bread the next day, [since the two loaves of bread are considered a minor component, even though they do require lifting together with the lambs (ibid. verse 20)] the [two loaves of] bread are *pigul* but the lambs are not. (4) An animal-offering can render the libations [either of flour and oil or of wine] *pigul* [and one who consumes them liable *karet*, but only] after they have been sanctified in a [holy] vessel; these are the words of Rabbi Meir [who maintains (see Zevachim 4:3, Chok vol. 1, pg. 379) that drink-offerings brought at the same time as the animal-offering are considered as being permitted for the altar by the sprinkling of the blood and hence, have a *matir*. The Sages, however, maintain that since libations can be offered the next day they are, therefore, independent of the sacrifice and thus have no *matir* and therefore, cannot become *pigul*]. However [even according to Rabbi Meir] the libations [being the minor component] cannot render the animal offering *pigul*. How so? If he slaughtered an animal

הטמא בטמאתו, והטהור יאכל: ג התודה מפגלת את הלהם, והלהם אינו מפגל את התודה. כיצד. השוחט את התודה לאכול ממנה למחר, היא והלהם מפגלין. לאכול מן הלהם למחר, הלהם מפגל והתודה אינה מפגלת. הכבשים מפגלין את הלהם, והלהם אינו מפגל את הכבשים. כיצד. השוחט את הכבשים לאכול מהן למחר, הם והלהם מפגלין. לאכול מן הלהם למחר, הלהם מפגל, והכבשים אינן מפגלין: ד הזבח מפגל את הנסכין משקדשו בכלי, דברי רבי מאיר. והנסכין אינן מפגלין את הזבח. כיצד. השוחט

רבנו עובדיה מברטנורא

או אחד מן הסדרים קודם הקטרת הבזיכין, הוא דאפליגו ר' יהודה ורבנן. אבל אם נטמא לאחר זריקת הדם או לאחר הקטרת הבזיכין, דברי הכל הטמא בטומאתו והטהור יאכל: שאין קרבן צבור חלוק. בגמרא מסיק דלא מקרא ולא מסברא אמרה ר' יהודה למלתיה, אלא גמרא ערוך בידו וכך היה מקובל מרבותיו שאין קרבן צבור חלוק ואם נפסל חציו נפסל כולו: ג התודה מפגלת את הלהם. שהלהם בא בשביל התודה והוא טפל לה, ואין התודה טפילה ללהם. וכן שני כבשים של עצרת, שתי הלהם הבאים עמהם הם טפלים לכבשים, ואין הכבשים טפלים ללהם והעיקר מפגל הטפל ואין הטפל מפגל העיקר. ואי אשמועינן תנא האי דינא בתודה ולא אשמועינן בכבשים של עצרת הוא אמינא התם הוא דבי מפגל לחם לא מפגלא תודה משום דלא הווקקו בתנופה עם החלות, אבל כבשים דהווקקו בתנופה עם החלות דכתיב (ויקרא כג) והניף הכהן אותם על לחם, אימא כי מיפגל לחם ליפגלו נמי כבשים. ואי תנא כבשים, הוה אמינא התם כי מיפגלי כבשים מיפגל לחם משום דהווקקו זה עם זה בתנופה, אבל תודה דלא הווקקו אימא כי מפגל בתודה לא מפגל בחלות, צריכא: ד הזבח מפגל את הנסכים. והשוחט מהן ענוש כרת: משקדשו בכלי. לאחר ששמו אותם בכלי שרת, שהכלי מקדשן קדושת עולם דשוב אין להם פדיון: דברי ר' מאיר. דר' מאיר סבר שנסכים

offering intending to eat of it the next day, both it and the libations are *pigul*; however, if he intended to offer the libations the next day, the libations are *pigul*, but the animal offering is not. (5) If he had an intention of *pigul* [i.e., he had intended to eat the remainder of the flour left over after the three fingers-full has been lifted after its permitted time] during the [burning of the] three fingers-full, but [did] not [have such an intention] during the [burning of the] frankincense, or [he had an intention of *pigul*] during the [burning of the] frankincense, but not during the [burning of the] flour, Rabbi Meir says; [Half a *matir* is

sufficient and] it is *pigul* and [if eaten, one] is liable *karet*; but the Sages say; One is not liable *karet* unless he had the intention of *pigul* during the service of the whole of the *matir* [both the burning of the three fingers-full and the frankincense cause the remainder to be permitted to be eaten and half a *matir* is not sufficient to cause *pigul*]. The Sages, however, agree with Rabbi Meir that, if it was a sinner's meal-offering or a meal-offering of jealousy [of the suspected woman] and he had an intention of *pigul* during the [burning of the] three fingers-full, it is *pigul* and [if eaten] he is liable *karet*, since [no frankincense is offered] the three fingers-full is the entire *matir*. If he slaughtered one of the [two peace-offering] lambs [of Shavuot and thus half the *matir*], intending to eat the two loaves [of bread] the next day, or if he burned one of the [two] bowls of frankincense [i.e., half the *matir*], intending to eat the two rows [of the showbread] the next day, Rabbi Meir says; [Half a *matir* is sufficient and therefore] it is *pigul* and [if eaten one] is liable *karet*; but the Sages say; One is not liable *karet* unless he had the intention of *pigul* during the service of the whole of the *matir* [the *halachah* follows the Sages]. If he slaughtered one of the [peace-offering] lambs [of Shavuot] intending to eat a part of it the next day, that [lamb] is *pigul* but the other [lamb] is valid; if he intended to eat of the other [lamb] the next day, both are valid [since improper intent during the performance of one *matir* regarding a second *matir*, does not cause *pigul*. The exception being, the case in the first Mishnah where both *matirim* are in the same bowl (see above)].

רבנו עובדיה מברטנורא

מתפגלים, לפי שהדם של הזבח הוא שמכשיר ומתיר אותן למזבח, והואיל ויש להן מתיר, מתפגלים במחשבת חוץ לזמנו. וחכמים פליגי עליה בפרק בית שמאי במסכת זבחים (דף מד) ואמרי שהנסכים אין להם מתיר, לפיכך אין מתפגלין. ואין הלכה כר' מאיר:

את הזבח לאכול ממנו למחר, הוא ונסכיו מפגלין. להקריב מן הנסכין למחר, הנסכין מפגלין, והזבח אינו מפגל: ה פגל בקמץ ולא בלבונה, בלבונה ולא בקמץ, רבי מאיר אומר, פגול וחיבין עליו כרת. וחקמים אומרים, אין בו כרת, עד שיפגל את כל המתיר. ומודים חכמים לרבי מאיר במנחת חוטא ובמנחת קנאות, שאם פגל בקמץ, שהוא פגול וחיבין עליו כרת, שהקמץ הוא המתיר. שחט אחד מן הכבשים לאכול שתי חלות למחר, הקטיר אחד מן הבזיכים לאכול שני סדרים למחר, רבי מאיר אומר, פגול וחיבין עליו כרת. וחקמים אומרים, אין פגול, עד שיפגל את כל המתיר. שחט אחד מן הכבשים לאכול ממנו למחר, הוא פגול, וחיברו כשר. לאכול מחברו למחר, שניהם פשרים:

Gemara Menachot, 29a

Rabbi Shmuel bar Nachmani said in the name

גמרא מנחות דף כ"ט ע"א

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן מאי דכתיב

of Rabbi Yonatan, What is the meaning of the expression: “Upon the **pure Menorah**?” (Leviticus 24:4) It signifies that its pattern came down from the place of purity [Moshe was shown the pattern from Heaven]. Will you then say that the expression “Upon the **pure Table**” (ibid. verse 6) also signifies that its pattern came down from the place of purity? Rather, one would say that “pure” [in the latter case] implies that it can contract uncleanness; then [in the former case], too, “pure” implies that it can contract uncleanness? — [This does not follow at all,] for it is correct to say this there [in regard to the table] because of Resh Lakish's exposition. For Resh Lakish said, What is the meaning of the expression “Upon the pure table”? It signifies that it can contract impurity. But is not [the table] an article of wood made to rest, and an article of wood made to rest cannot contract impurity? This proves that they used to lift it up [and hence it was not an article made to rest] and exhibit

the showbread on it to those who came up for the Festivals, saying to them; Behold, God's love for you! How is God's love for you seen? — As Rabbi Yehoshua ben Levi had stated. For Rabbi Yehoshua ben Levi had stated; A great miracle was wrought in regard to the showbread, for [seven days later] at its removal it was as [fresh as when] it was set, as it is written: “To put hot bread in the day that it was taken away.” (I Samuel 21:7) But in this case [of the *Menorah*], to say that the term “pure” implies [only] that it can contract impurity is too obvious [and unnecessary], for it is a metal vessel and metal vessels certainly contract impurity! We must, therefore say that [the term “pure” implies] its pattern came down from the place of purity. It was taught: Rabbi Yose ben Yehudah says, An Ark of fire and a Table of fire and a *Menorah* of fire came down from heaven; and these Moshe saw and reproduced, as it is written: “See and make their structure according to that which you are being shown on the mountain.” (Exodus 25:40) Will you then say the same [of the Tabernacle], for it is written: “You will then erect the Sanctuary [in its entirety] according to its prescribed method which you will have been shown on the mountain.” (ibid. 26:30) — Here [regarding the Tabernacle] it is written [כמשפט] “According to its prescribed method,” [indicating it was related to him, rather than shown] while there [regarding the *Menorah*] it is written “Their structure.” Rabbi Chiyya bar Abba said in the name of Rabbi Yochanan, The angel Gabriel had girded himself

(ויקרא כ"ד) על המנורה הטהורה שירדו מעשיה ממקום טהרה. אלא מעתה (שם) על השלחן הטהור שירדו מעשיו ממקום טהור. אלא טהור מכלל שהוא טמא. הכא נמי טהורה מכלל שהיא טמאה. בשלמא התם כדריש לקיש דאמר ריש לקיש מאי דכתיב על השלחן הטהור מכלל שהוא טמא כלי עץ העשוי לנחת הוא וכל כלי עץ העשוי לנחת אינו מקבל טמאה. אלא מלמד שמגביהין אותו לעולי רגלים. ומראין להם לחם הפנים ואמרים להם ראו חבתכם לפני המקום. מאי חבתכם כדרבי יהושע בן לוי דאמר רבי יהושע בן לוי נס גדול נעשה בלחם הפנים סלוקו כסדורו שנאמר (ש"א כ"א) לשום לחם חם ביום הקלחו. אלא הכא טהורה מכלל שהיא טמאה פשיטא כלי מתכות ניגהו וכלי מתכות מקבלין טמאה. אלא שירדו מעשיה ממקום טהרה. תניא רבי יוסי ברבי יהודה אומר ארון של אש ושלחן של אש ומנורה של אש ירדו מן השמים. וראה משה ועשה כמותן שנאמר (שמות כ"ה) וראה ועשה בתבניתם אשר אתה מראה בהר. אלא מעתה (שם כ"ו) והקמת את המשכן כמשפטו אשר הראית בהר הכי נמי. הכא כתיב כמשפטו התם כתיב בתבניתם. אמר רבי חייה בר אבא אמר רבי יוחנן גבריאל חגור כמין פסיקיא היה

with a kind of belt and demonstrated to Moshe the work of the *Menorah*, for it is written: “This is the workmanship of the *Menorah*.” (Numbers 8:4) A *Tanna* of the School of Rabbi Yishmael stated: Three things presented difficulties for Moshe, until the Holy One, Blessed is He, showed Moshe with His Finger, and they are: the *Menorah*, the [first appearance of the] new moon, and the [various kosher and non-kosher species of]

והראה לו למשה מעשה מנורה דכתיב (במדבר ח') וזה מעשה המנורה. תנא דבי רבי ישמעאל שלשה דברים היו קשין לו למשה עד שהראה לו הקדוש ברוך הוא באצבעו ואלו הן. מנורה וראש חדש ושרצים. מנורה דכתיב וזה מעשה המנורה. וראש חדש דכתיב (שמות י"ב) החדש הזה לכם ראש חדשים. שרצים דכתיב (ויקרא יא) וזה לכם הטמא. ויש אומרים אף הלכות שחיטה שנאמר (שמות כ"ט) וזה אשר תעשה על המזבח:

creeping things. The *Menorah*, as it is written, “**This** is the workmanship of the *Menorah*.” [The word זה — here translated as “This” indicates that it was shown.] The new moon, as it is written, “**This** month is the beginning of months for you.” (Exodus 12:2) The creeping things, as it is written, “**And these** are impure for you.” (Leviticus 11:29) Others add; Also the laws of kosher slaughter, as it is written, “**And this** is what you will offer on the altar.” (Exodus 29:38) [“**And this**” i.e., the first act of an offering which is its slaughter.]

וזה דף ס"ג ע"ב

אמר רבי יהודה בכל יומא ויומא מתברך עלמא מההוא יומא עלאה דהא כל שיתא יומין מתברכאן מיומא שביעאה. וכל יומא יהיב מההיא ברכה דקביל בההוא יומא דביה ועל דא משה אמר איש אל יותר ממנו בקר. מאי טעמא בגין דלא יהיב ולא יזיף יומא דא לחבריה אלא כל חד וחד שליט בלחודוי בההוא יומא דיליה. דהא לא שליט יומא ביומא דחבריה בגיני כך כל אינון (נ"א) אמר רבי יהודה כל יומא ויומא מתברך מההוא יומא עלאה יומא שביעאה ומתברכין כל שיתא יומין כל חד וחד בלחודוי וכל יומא יהיב ביומא דיליה מההוא ברכה דקביל מההוא יומא עלאה ועל דא משה אמר איש אל יותר ממנו עד בקר דהא לא שליט יומא ביומא דלאו דיליה וכל אינון) המשה יומין שליטין ביומיהו ואשתכח ביה מה דקבילו ויומא שתיתאה אשכח ביה יתיר. ואזלא הא כהא דאמר רבי אלעזר מאי דכתיב יום הששי ולא אתמר הכי בכל שאר יומין. אלא הכי איקמוהי הששי דאזדווגא (נ"א דאזדמנא) ביה ממטרוניתא לאתקנא פתורא למלכא ובגין כך אשתכחו ביה תרין חולקין חד ליומיה וחד לתקונא בחדוונתא דמלכא במטרוניתא וההוא ליליא חדוונתא דמטרוניתא במלכא וזוונא דילהון ומתברכאן כל שיתא יומין כל חד וחד בלחודוי. בגין כך בעי בר נש לסדרא פתוריה בליליא דשבתא בגין דישרי עליה ברכאן מלעילא וברכתא לא אשתכח על פתורא ריקנייא (וההוא ליליא חדוונתא דמטרוניתא במלכא וזוונא דילהון) בגין כך תלמידי חכמים דידיעין רזא דא זוונא דילהון מערב שבת לערב שבת:

Yosef Le-Chok

יוסף לחוק

Ethical Teaching:

מוסר

Anthologized

מלוט

The covenant of the tongue and the covenant

ברית הלשון וברית המעור הם מכוננים

of circumcision correspond to one another. If one speaks forbidden things, such as slander, lies, vulgarity, or mockery, aside from the punishment he deserves each time he speaks any of these, he also brings upon [himself an additional punishment], that they defile him at night so that he blemishes the covenant of circumcision, never even realizing that he is to blame. Woe to him! Woe to his soul! For he goes from one evil to the next until he becomes rooted in sin, the sanctity is removed from within him, and in its place, is set the other side. For this reason, a man must inspire himself greatly and strengthen himself as a lion to return to G-d, even if he sinned many times. If he returns to G-d, His right

Hand is extended to receive those who return to Him wholeheartedly. One should be aware that the matter depends solely upon himself. And whoever comes to purify himself is helped. As Scripture states: (Ezekiel 18:32) "For I do not desire the death of the deceased; says the Lord G-d; return and live."

Practical Law:

Rambam, Laws of Repentance, Chapter 7

(1) All the prophets commanded concerning repentance. The Jewish People will be redeemed only through repentance. The Torah promises that the Jewish People will ultimately repent at the end of their exile, and they will immediately be redeemed. As it says: "And it will be when all these words will happen to you ... and you will return to the Lord your God ..." (Deuteronomy 30:1-2) (2) Repentance is a powerful thing, for it brings a person right up to the Divine Presence, as it says: "Return, O Israel, unto the Lord your God." (Hosea 14:2) And it says: "Return to Me, says God." (Zechariah 1:3) And it says; "If you will return, O Israel, says God, to Me you will return." (Jeremiah 4:1) In other words, if you return in repentance, you will cleave to Me. (3) Repentance brings close those who are distant. Yesterday, this person was hated, before the Omnipresent,

ואם ידבר דברים האטורים כמו לשון הרע ושקר ונבלות הפה וליצנות מלבד עונשו הראוי על כל דבור ודבור. עוד זאת יתירה שמתמאין אותו בלילה ופוגם גם בבירית המעור והוא לא ידע ואשם. ואוי לו אהה על נפשו כי מרעה אל רעה יצא עד שישתמש בחטא ויוסר הקדושה מתוכו ושם ינוח הסטרא אחרא. לכן יתעורר מאד ויתגבר כארי לשוב אל ה' ואף שהרבה לחטוא. אם ישוב אל ה' ימינו פשוטה לקבל שבים אליו בכל לב. וידע כי הדבר תלוי בו והבא ליטהר מסייעין אותו וכמו שאמר הכתוב (יחזקאל י"ח) כי לא אחפץ במות המת נאם ה' אלהים והשיבו וחי:

הלכה

הרמב"ם הלכות תשובה פרק ז'

א כל הנביאים כלן צוו על התשובה ואין ישראל נגאלין אלא בתשובה וכבר הבטיחה תורה שסוף ישראל לעשות תשובה בסוף גלותן ומיד הן נגאלין שנאמר (דברים ל') והיה כי יבואו עליך כל הדברים וגו' ושבת עד ה' אלהיך וגו'; ב גדולה תשובה שמקרבת את האדם לשכינה שנאמר (הושע י"ד) שובה ישראל עד ה' אלהיך ונאמר (זכריה א') שובו אלי נאם ה' ונאמר (ירמיה ד') אם תשוב ישראל נאם ה' אלי תשוב כלומר אם תחזור בתשובה בי תדבק; ג התשובה מקרבת את הרחוקים אמש

loathed, distanced, and abhorred. Today he is loved, pleasing, close, and beloved. You find also that the Holy One, Blessed is He, uses the same language for bringing penitents close to Him as He uses for distancing sinners from Him regardless of whether it is a single individual or many. As it says: “It will be that instead of it being said about them; You are not My people, it will be said of them; You are children of the living God.” (Hosea 2:1) Regarding Yekhonyahu when he was evil, it was said: “Write this man down as childless, a person who will never succeed all his life.”

(Jeremiah 22:30) “If this man Chinyahu ... were the signet on My right hand [I would cast him off].” (ibid. verse 24) But because, in his exile, he repented, it is said regarding his son, Zerubavel “On that day, says God the Lord of Hosts, I will take you, Zerubavel, son of Shealtiel, My servant, says God, and I will set you as a signet.” (Haggai 2:23)

הִיָּה זֶה שְׁנֵאוֹי לְפָנַי הַמְּקוֹם מְשׁוֹקֵץ וּמְרוֹחֵק וּמְתוֹעֵב וְהַיּוֹם הוּא אֱהוּב וְנֶחְמָד קְרוֹב וַיִּדַּד וְכֵן אַתָּה מוֹצֵא שְׁבֻלְשׁוֹן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְרַחֵק הַחוּטָאִים בָּהּ מִקְרֵב אֶת הַשְּׂבִים בֵּין יְחִיד בֵּין רַבִּים שְׁנֵאֲמַר (הוֹשֵׁעַ ב') וְהִיָּה בְּמִקְוֹם אֲשֶׁר יֹאמַר לָהֶם לֹא עֲמִי אַתֶּם יֹאמַר לָהֶם בְּנֵי אֵל הִי. וְנֵאמַר בִּיכְנִיָּהוּ בְרִשְׁעָתוֹ (יִרְמִי' כ"ב) כִּתְבוּ אֶת הָאִישׁ הַזֶּה עֲרִירִי גָבֵר לֹא יִצְלַח בְּיָמָיו. אִם יִהְיֶה הָאִישׁ הַזֶּה כְּנִיָּהוּ חוֹתֵם עַל יַד יְמִינִי. וְכֵיּוֹן שֶׁשָּׁב בְּגֻלוֹתוֹ נֵאמַר בְּזִרְבָּבֶל בְּנוֹ (חַגִּי ב') בַּיּוֹם הַהוּא נֹאֵם ה' ... אֶקְחֶךָ זִרְבָּבֶל בֶּן שְׂאֵלְתִיאל עַבְדִּי נֹאֵם ה' וְשִׁמְתִּיךָ כְּחוֹתֵם:

BESHALACH FOR THURSDAY NIGHT

בשלה ליל ששי

צירוף יהוה

כא וארים משה ית ידיה על
ימא ודבר יי ית ימא ברוח
קדומא תקיף כל ליליא ושווי
ית ימא ליבשתא ואתבזעו
ממא: כב ועלו בני ישראל בגו

כא וַיִּט מֹשֶׁה אֶת-יָדוֹ עַל-הַיָּם וַיּוֹלֶךְ
יְדוּהָ | אֶת-הַיָּם בְּרוּחַ קְדָיִם עֲזָה כָּל-
הַלַּיְלָה וַיִּשֶׂם אֶת-הַיָּם לְחַרְבָּה וַיִּבְקְעוּ
הַמַּיִם: כב וַיָּבֹאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם

(21) Moshe stretched out his hand over the sea. All that night God drove back the sea with the powerful east wind, and He made the sea into dry land and the waters were split. (22) And the Children of Israel came into the midst of the sea on

RASHI

רש"י

(21) **With the powerful east wind** — *With the east wind which is the most powerful of winds, and the one that the Holy One, Blessed is He, uses to punish the wicked, as the verse states, “I will scatter them like the east wind;”* (Jeremiah 18:17)

“Let God's wind come from the east;” (Hosea 13:15) “The east wind has destroyed you in the heart of the sea;” (Ezekiel 27:26) “He rebuked [Egypt] with

(כא) בְּרוּחַ קְדָיִם עֲזָה. בְּרוּחַ קְדָיִם שֶׁהִיא עֲזָה שְׁבֻרוּחוֹת הִיא הַרוּחַ שֶׁהַקְּב"ה נִפְרַע בָּהּ מִן הַרְשָׁעִים שְׁנֵאֲמַר בְּרוּחַ קְדָיִם אֲפִיצֵם יְבוֹא קְדָיִם רוּחַ ה'. רוּחַ הַקְּדָיִם שֶׁבְּרַךְ בְּלֵב יָמִים הִגָּה בְּרוּחוֹ הַקְּשָׁה בַּיּוֹם